

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 20 kwietnia 2009 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych
oraz ustawy – Prawo bankowe**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 3 kwietnia 2009 r. ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy – Prawo bankowe, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
"1a) w art. 12:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.",
 - b) uchyla się ust. 3;"

- 2) art. 3 otrzymuje brzmienie:
"Art. 3. 1. Na wniosek płatnika składek, który w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zgłaszał ubezpieczonego podlegającego obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy zmienianej w art. 1, i jednocześnie pobierającego zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego z innego tytułu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych umarza należności z tytułu składek na te ubezpieczenia należnych za tego ubezpieczonego w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności lub współpracy przy tej działalności za okres, w którym ubezpieczony pobierał zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego

z innego tytułu.

2. Jeżeli w wyniku umorzenia należności powstała nadpłata z tytułu składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, zalicza się ją na poczet zaległych, bieżących lub przyszłych składek, a w razie ich braku zwraca płatnikowi składek.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do składek na ubezpieczenie chorobowe i Fundusz Pracy.
4. Zaliczenie nadpłaty na poczet zaległych, bieżących lub przyszłych składek albo jej zwrot obejmuje również opłacone odsetki za zwłokę, w części odpowiadającej kwocie zaliczenia lub zwrotu.
5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do opłaty prolongacyjnej.";

3) dodaje się art. 3a w brzmieniu:

"Art. 3a. 1. Na wniosek płatnika składek, który w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zgłaszał ubezpieczonego podlegającego obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy zmienianej w art. 1, i jednocześnie przebywającego na urlopie wychowawczym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych umarza w całości lub w części należności z tytułu nieopłaconych składek na te ubezpieczenia należnych za tego ubezpieczonego w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności lub współpracy przy tej działalności za okres, w którym ubezpieczony przebywał na urlopie wychowawczym.

2. Na wniosek płatnika składek, pobrane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w okresie od 1 stycznia 1999 r. do dnia wejścia niniejszej ustawy w życie, odsetki za zwłokę z tytułu nieopłaconych w terminie składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, o których mowa w ust. 1, podlegają umorzeniu.
3. Jeżeli w wyniku umorzenia odsetek za zwłokę powstała nadpłata, zalicza się ją na poczet zaległych, bieżących lub przyszłych składek, a w razie ich braku - zwraca płatnikowi składek.
4. Zwrotu, o którym mowa w ust. 3, Zakład Ubezpieczeń Społecznych

dokonuje w gotówce, na podstawie przekazu pocztowego lub na wskazany rachunek bankowy płatnika składek albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej począwszy od dnia 1 stycznia 2010 r., w terminie 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, w kwotach ustalonych w ustawie budżetowej na dany rok. Do tego zwrotu nie stosuje się art. 24 ust. 6d ustawy zmienianej w art. 1.";

- 4) w art. 4 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:
"7. Przepisy ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio do zwrotu nadpłaty, o której mowa w art. 3a ust. 3 i 4.";
- 5) w art. 5 po wyrazach "w art. 3 ust. 1" dodaje się wyrazy "i w art. 3a ust. 1 i 2";
- 6) w art. 9 po wyrazach "z wyjątkiem" dodaje się wyrazy "art. 1 pkt 1a, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r., oraz".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

Senat uznał za zasadne zróżnicowanie uregulowania sytuacji prawnej w zakresie ubezpieczenia społecznego osób, które prowadziły pozarolniczą działalność w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego lub w czasie korzystania z urlopu wychowawczego (w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia wejścia w życie ustawy). Uwzględniono istniejące w systemie prawnym różnice dotyczące urlopu macierzyńskiego i urlopu wychowawczego, ich cel i charakter, a także wzięto pod uwagę, że prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą jest przedsiębiorcą i w zakresie ubezpieczeń społecznych podlega określonym uregulowaniom, a obowiązek opłacania składek obejmuje przedsiębiorców. Ocena uregulowań ustawy w kontekście systemu prawnego wraz z rozważeniem skutków finansowych dla budżetu państwa przyjętych przez Sejm uregulowań, przesądziły o wniesieniu poprawek nr 2-5. Osobom na urloпах macierzyńskich umarza się należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością, a jeżeli w przypadku umorzenia powstaje nadpłata, zalicza się ją na poczet zaległych, bieżących lub przyszłych składek i w razie ich braku - dokonuje się zwrotu nadpłaty płatnikowi. Osobom przebywającym na urloпах wychowawczych - umarza się należności z tytułu nieopłaconych składek w związku z prowadzoną działalnością pozarolniczą, a zwraca jedynie pobrane przez ZUS odsetki za zwłokę z tytułu nieopłaconych składek (zwrot odsetek następuje po zaliczeniu nadpłaty na poczet zaległych, bieżących lub przyszłych składek). Zwrot odsetek następuje od dnia 1 stycznia 2010 r., w terminie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy. Umorzenie należności i zwrot nadpłaty, zarówno osobom na urloпах macierzyńskich, jak i wychowawczych, następuje na wniosek płatnika składek, który może złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Senat rozszerzył ponadto zakres ustawy obejmując obowiązkowym ubezpieczeniem wypadkowym zleceniobiorców wykonujących zlecenie poza siedzibą lub miejscem prowadzenia działalności zleceniodawcy, uznając za niezbędne rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej dla tych podmiotów, ale odraczając wejście w życie ustawy w tym zakresie do dnia 1 stycznia 2010 r. (poprawki nr 1 i 6).